

vagy a képet közlő médiumnál egyaránt – a fotó pályafutásának úgyszólván minden állomásánál. A valós adatok sokszor nehezen vagy egyáltalán nem kideríthetők, hiszen a fénykép keletkezésétől az archiválásáig vagy a felhasználásáig gyakran évtizedek telnek el, és a fotó útja olykor követhetetlen: a képhasználók gyakran nem közlik a forrást, s az archívumi gyakorlatban is sokszor elmaradt, s elmarad még ma is a provenienciák korrekciójának rögzítése.

A fényképek eredeti jelentésének, valódi történeti kontextusának a nem szándékos hamisítás nyomán bekövetkező „módosulás” sokféle okból fakadhat: az emberi emlékezet véges mivoltából, a kép megértéséhez szükséges történeti információk felkutatásának elmulasztásából, a fotó gondatlan, szakszerűtlen kezeléséből, vizuális tartalmának félreértéséből, jóhiszemű félremagyarázásából. Az adatokat felületesen kezelő, hanyag bánásmód mögött sokszor a fotográfiának csupán illusztratív szerepet szánó gyakorlat húzódik meg, melyben a fénykép a szövegnek alárendelve, vizuális mankóként támogatja az olvasót a szöveg megértésében, átélésében. Ilyenkor a fotó ikonra egyszerűsödik, általános jelentése mögött eltűnik egyedi, sajátos, sokrétű tartalma. A nyomdatermékekben megjelenő kép áldozatul eshet a tipográfus tervezőmunkájának is, aki a tördelés esztétikai szempontjait érvényesíti a tartalom rovására, s ezért – vagy egyszerűen „helyszűke” miatt – vág le a fényképről esetleg lényeges részleteket, rövidíti le vagy hagyja el a képaláírást.

Bár a fotó publikálója is felel azért a tartalomért, amelyet eljuttat a közönséghez, még nagyobb a felelőssége a fényképpel foglalkozó múzeumi szakembereknek, a fényképparchívumok, képgyűjtemények munkatársainak, ha a fotográfiát pontatlan, hiányos adatokkal, hamis szöveggel bocsátják útjára. S amíg előfordul, hogy ugyanaz a fénykép ugyanabban az online katalógusban kétféle meghatározással szerepel, vagy ugyanaz a kép három különféle archívumban három különböző dátummal lelhető fel, nem csodálkozhatunk, ha a publikációkban rendszeresen bukannak fel fényképek hibás adatokkal, téves értelmezéssel.

Tudatos hamisítás avagy sem, a következmény egy és ugyanaz: minden jelentéktelennek tűnő hiba, téves adat, hamis elem, megalapozatlan interpretáció alkalmas arra, hogy megingassa nemcsak az adott kép, hanem általában a történeti fénykép dokumentumértékébe vetett bizalmat, kétségessé tegye valódi üzenetét, sőt annak a narratívának a hitelét is kikezdi, amelynek vizuális megjelenítésére a felhasználó a fotót közzéteszi.

Jegyzetek

- ¹ Jewgeni Haldej: Der Bedeutende Augenblick. Herausgegeben von Ernst Volland und Heinz Krimmer. Neuer Europa Verlag Leipzig GmbH, 2008. 71. oldal.
- ² Steven Spielberg und Survivors of the Shoah Visual History Foundation: Die letzten Tage. Köln 1999. 81. oldal. A fotó száma az AKG-Image katalógusában: 114574. A képet megtaláljuk a Corbis és a Bpk képgyűjtemény kínálatában is, budapesti gettó helymegjelöléssel, decemberi dátummal.

³ Kor-képek. 1938–1945. Magyar Távirati Iroda, Budapest, 2005. 283. oldal. Az MTI archívumában a kép januári dátummal, Váci utca helyszínnel szerepel, száma: D_Halgyej1945_007.

⁴ Szegő György: Hírügynökségek egykor és ma. Hábortúk és békék, élők és holtak. In: Fotóművészet, 2006/5–6. sz. 92. oldal.

⁵ http://mandiner.hu/cikk/20150331/peto_andrea_a_ii_vilaghaborus_nemi_eroszak_tortenetira. Elérés: 2015-11-02.

⁶ Deborah S. Cornelius: Kutyaszorítóban. Magyarország és a II. világháború. Rubicon-Ház Kft. Budapest, 2015. 421. oldal.

⁷ lásd: 17. sz. jegyzet. David Shneer: Picturing Grief: Soviet Holocaust Photography at the Intersection of History and Memory. AMERICAN HISTORICAL REVIEW, 2010. február. 41. oldal. <http://www.pendleton.k12.ky.us/userfiles/119/Classes/401/Picturing%20Grief.pdf>. Elérés: 2016-01-24.

⁸ Ungváry Krisztián: Budapest ostroma. Corvina Kiadó, Budapest, 2013. 250. oldal.

⁹ Kor-képek 1938–1945. Magyar Távirati Iroda, Budapest, 2005. 284. oldal, <http://mult-kor.hu/tobb-ezer-temetlen-holttestet-talaltak-a-budapesti-getto-felszabaditasakor-20160118>. Elérés: 2016-04-09.

¹⁰ MTI FT 77018.

¹¹ Múlt-kor. Negyedéves történelmi magazin. 2014. tavasz, 43. oldal, 179. oldal.

¹² Ungváry Krisztián: Budapest ostroma. Corvina, Budapest, 2013. 230. oldal.

¹³ Magyar Futár, 1944. június 7. 10. oldal, Magyar Futár, 1944. május 31. 7. oldal.

¹⁴ David Shneer: Picturing Grief. Soviet Holocaust Photography at the Intersection of History and Memory. In: American Historical Review, 2010. február, 49. oldal. <http://www.pendleton.k12.ky.us/userfiles/119/Classes/401/Picturing%20Grief.pdf>. Elérés: 2015. 12. 04. A fotó „budapesti gettó” helymegjelöléssel található meg a United States Holocaust Memorial Museum online katalógusában is, 535.609 számon.

¹⁵ Csapody Tamás: Bori munkaszolgálatosok. Vince Kiadó, Budapest, 2012. Képmeléklet. 9. kép.

¹⁶ Kényszermunka, erőltetett menet, tömeghalál. Túlélő bori munkaszolgálatosok visszaemlékezései, 1943-44. Intermédia Kft – Minerva Kiadó, Budapest, 2015. 23. oldal.

¹⁷ Randolph L. Braham: A népiirtás politikája: a holocaust Magyarországon – 2. bőv. és átd. kiad. Belvárosi Könyvkiadó, Budapest 1997. 318. oldal.

¹⁸ A Holokauszt krónikája. Park Könyvkiadó, Budapest, 2004. 319. oldal, Randolph L. Braham: A magyarországi holokauszt földrajzi enciklopédiája. Park könyvkiadó, Budapest, 2007. 30. oldal.

¹⁹ Randolph L. Braham: A népiirtás politikája: a holocaust Magyarországon – 2. bőv. és átd. kiad. Belvárosi Könyvkiadó, Budapest, 1997. 318. oldal. Randolph L. Braham: A magyarországi holokauszt földrajzi enciklopédiája. Park könyvkiadó, Budapest, 2007. 28. oldal.

²⁰ Ungváry Krisztián: Magyar megszálló csapatok a Szovjetunióban, 1941–1944. Osiris Kiadó, Budapest, 2015. 152. oldal.

²¹ Lévai Jenő: Raoul Wallenberg regényes élete, hősi küzdelmei, rejtélyes eltűnésének titka. Magyar Téka, Budapest, 1948. 139. oldal, United States Holocaust Memorial Museum Photo Archives No. 74019,67944,28210.

²² Randolph L. Braham: A népiirtás politikája: a holocaust Magyarországon. 2. bővített és átdolgozott kiadás. Belvárosi Könyvkiadó, Budapest, 1997. 690. oldal. Randolph L. Braham: A magyarországi holokauszt földrajzi enciklopédiája. Park könyvkiadó, Budapest, 2007. 878. oldal.

²³ Száma: MTI A119580304001.

²⁴ Randolph L. Braham: A népiirtás politikája: a holocaust Magyarországon. 2. bőv. és átd. kiad. Belvárosi Könyvkiadó, Budapest, 1997. 934. oldal, Lajos Attila: Mítosz és valóság. Minerva Kiadó, Budapest, 2007. 87. oldal, Múlt-kor. Negyedéves történelmi Magazin. 2014. tavasz. 179. oldal.

²⁵ United States Holocaust Memorial Museum – Photo Archives, katalógusszám: 28210 Ghetto Fighters House Archives, katalógusszám: 16118.

²⁶ <http://www.wunschliste.de/serie/raoul-wallenberg>. Elérés 2015-11-30.

²⁷ Gellért Ádám: Mi történt Kamenyec-Podolszkijban? Deportálások Magyarországról 1941-ben. Múlt-kor, Negyedéves Történelmi Magazin 1914. tavasz, 47. oldal. A felvétel AKG-Image online katalógusában 150390 számon, tévesen „Magyar zsidók deportálása 1944 nyarán” szöveggel szerepel.

A csodálatos(an sikeres) Plaubel Makina

Plaubel Makina W67
(FOTÓ: WESTLICHT, BÉCS)

Plaubel Makina W67 felülnézeten (FOTÓ: WESTLICHT, BÉCS)

FEJÉR ZOLTÁN

A fotótechnika-történet egyik legeredményesebb fényképezőgép-típusának mondhatjuk a német Plaubel cég Makináját. A japán reprimált nem számítva is majd' ötven éven keresztül gyártották.

Cégtörténet/családtörténet

Rudolf Krügener (1847–1913) 1888-ban alapított céget Frankfurtban fényképezőgépek előállítására. Vállalkozása a XIX. század végének jelentős gyártójává vált, McKeown tizenkét oldalon ismerteti a termékeit. Az 1880-as években elkészített, zsebkönyv formájú, elrejtethető, *Taschenbuch*-Kameráját minden kortárs könyv ismertette, ma pedig a gyűjtés alapdarabjának számít. Krügener 9×12 cm-es képméretű alapdeszkás-kihuzatos és tekerescsfilmes fényképezőgépeit százezrek használták; az 1903-as *Teddy* objektív kivüli zárszerkezetét pedig a maga korában sokan merészen elegáns műszaki megoldásának tartották.

1909-ben a Hüttig, a Wünsche és a Palmos cégekből egyesült ICA AG. felvásárolta Krügener cégét is, aki nyugdíjasként unokájával vigasztalódott. (Róla lesz még szó.) Hugo Schrader feleségül vette Krügener Ruth nevű leányát, és 1902-ben saját fényképezési céget alapított, szintén Frankfurtban. Kezdetben fényképezőgépeket forgalmazott és objektíveket gyártott; az első saját kameramodellt 1911-ben mutatta be.

Hugo Schrader fia (és Krügener unokája), Goetz Schrader 1908-ban született és 1997-ben hunyt el. Már az 1920-as években elkezdett dolgozni a cégben, és több eredményes modell fűződik az ő nevéhez is.

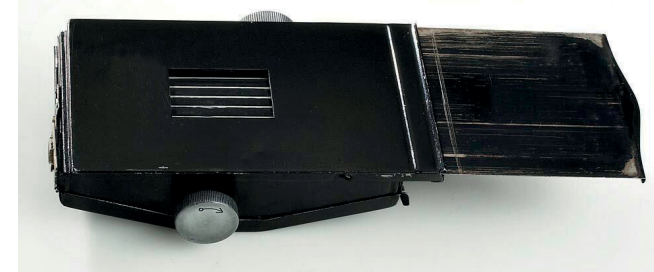
A termék

Hugo Schrader a XX. század első éveiben ismert és elterjedt német Goetz Tenax és francia Gaumont Block Notes mintájára tervezett egy szintén feszítőkaros kézigépet, a Plaubel Makinát, melynek

első, még 4,5×6 cm képméretű típusa 1911–1912-ben jelent meg. A 2,8-as, 3-as vagy 4,2-es fényerejű, 7,5 cm-es *Anticomar* objektívet szintén Schraderék gyártották. A gép előlapjára keret- és Newton-keresőt szereltek, alatta foglalt helyet az objektív mögötti központi zárszerkezet. Egyes példányokon „WARA” felirat is olvasható, ez a szintén frankfurti Wauckosin kereskedői cég jelzése. Bár ők nem gyártottak, saját nevükön is forgalmaztak kamerákat, McKeown szerint tizenegy félélt.

Schrader 1920-ban kezdte árusítani a korábbinál nagyobb képméretű, 6,5×9 cm-es síkfilmre vagy rollkazettával tekerescsfilmes dolgozó Plaubel Makina I-et. A fényképezőgépbe Compur zárszerkezetet és 4,2/10 cm-es vagy 3,2/10 cm-es *Anticomar* objektívet, illetve 3,2/10 cm-es *Supra-Anticomar* szereltek. Elsősről sikert azonban a 2,9-es fényerejű, 10 cm-es *Anticomar* hozott. A reklámtörténetbe is beírta magát a cég, amikor *Wundervolle*

35 mm-es kisfilmmel tölthető tekerescsfilmkazetta Plaubel Makinához (FOTÓ: WESTLICHT, BÉCS)

 Artwork 2PRINT
PROFI FOTÓLABOR

<http://labor.artwork.hu> • info@artwork.hu
I. ker. Ostrom u. 6. • 1-202-1653

Plaubel Makina I tekerccsfilmkazettával (FOTÓ: FEJÉR ZOLTÁN, 2016)

Plaubel Makina I a fényképező által gyakran látott szögéből, síkfilmkazettával (FOTÓ: FEJÉR ZOLTÁN, 2016)

Makinaként néven kezdte hirdetni a termékét, aminek a magyar fordítását („Csodálatos Makina”) a korabeli hazai kereskedői katalógusok is átvették.

1933-tól már csak a távmérővel kiegészített változatot forgalmazták. Ügyes üzletpolitikai húzással a gyártó vállalta, hogy a távmérőt a korábbi modellekbe is beépíti. A Plaubel Makina II fekete vagy krómzott előlappal készült; 6 és 21 cm gyújtótávolság között pedig különböző csereobjektíveket is árultak hozzá. Ilyen esetben természetesen a feszítőkaros alapbeállításon (kihuzaton) az objektív gyújtótávolságának megfelelően változtatni kellett. Az élességállítás továbbra is a már megszokott módon, az előlap oldalán lévő gomb forgatásával történt. 1936-tól egyszerűsítették az objektívcsereit, a temérdek tartozék felsorolása pedig oldalakat töltene meg lapunkban.

Dulovits Jenő (1903–1972) saját kezűleg módosított az általa használt Makinán. A mélységélesség növelésére a hátlapot kihúzhatóvá alakította át, így fényképezőgéppel – a Scheimpflug hatásnak megfelelően – rálátásos csendéletet a témán végigfutó élességgel tudott fényképezni. Dulovits a francia Jules Carpentier (1851–1921) és az osztrák Theodor Scheimpflug (1865–1911) által kimunkált elveket alkalmazó fényképezési helyzetet a könnyebb érthetőség kedvéért metszetes ábrán is bemutatta.

A II. világháború után Goetz Schrader megpróbált változtatni a Makinán, a IIA-ba olcsóbb objektívet; a IIB-be egyszerűbb zárszerkezet építettek be. Az 1953-tól forgalmazott IIIR már Compur-Rapid zárral és beépített vakuszinkronnal szolgálta ki a fényképezőket. Reprodukcióhoz szállították a 1:4,2-es Anticomar objektívet, de alapfelszerelésként természetesen megmaradt a már tükrözésgátló réteggel ellátott, bevált 2,9-es fényerejű is. A 4,8/190 mm-es Tele-Makinaron túl a kamerához 6,8/73-as Rapid Orthar nagylátószögűt is vásárolhatott az 1960-as évek elejéig forgalmazott modell használója.

További gyártmányok

Schraderék kamerái közül többen még a Makinánál is nagyobb alkotókészség nyilvánult meg, és ezekbe jó néhány újszerű műszaki megoldás építettek be, mégsem tudták a kereskedelmi sikert megismételni. A 127-es tekerccsfilmrel működő Makinetet 1931-ben dobták piacra. Egyszerűbb változatába 2,7-es fényerejű Anticomar szereltek, de forgalmazták 2/50mm-es Supracomarral is, ami komoly kihívást jelentett a Leica és a Contax előállításainak.

1935-ben került forgalomba a Roll-Op II, amely tekerccsfilmre dolgozott, 6×6-os vagy 4,5×6-os képmérettel. 2,8/7,5 cm-es, Compur-Rapid zárszerkezettel egybeépített objektívjének élességállítása a gépbe épített távmérővel egybekapcsolatlan működött.

Goetz Schrader a II. világháború utáni években síkfilmes, nagyformátumú, kardán rendszerű műszaki fényképezőgépeket kezdett gyártani. 1952-től vásárolhatták meg az érdeklődők a 9×12 cm képméretű Peco, majd 1954-től a Peco Supra kamerát, ez utóbbit már 6,5×9-től 18×24 cm-es negatív méretig készítették. 1958-ban jelent meg a Peco Junior, 1967-ben a Peco Profia. (Ennek egy 13×18 centiméteres képméretű változatát módomban nyílt kipróbálni.)

Az 1960-as évek újdonságának számított az egyfényaknás-tükrörreflexes, redőnyzárás Makiflex és a kardán rendszert a tükrörreflexszel kombináló Pecoflex.

Plaubel Makina I teleobjektívvel, felülnézetben (FOTÓ: FEJÉR ZOLTÁN, 2016)

Azonban a nemzetközi fotós szakmában nem az előbb felsorolt kamerák okozták a nagy meglepetést, hanem az, amikor 1978-ban a japán Kimio Doi Group-pal közösen megtervezték és piacra dobták a tekerccsfilmes, 6×7-es képméretű, távmérős, beépített fénymérős, Copal központi záras Makina 67-et. (A japánok egy Makinette 67 megnevezésű, 1976-ban kifejlesztett prototípusból indultak ki...)

A japán Plaubelbe borotvaéles, kontrasztos, többszörösen T-rétegezett 2,8/80 mm-es Nikkor objektívet építettek. Helmut Newtontól Araki Nobuyoshiig sok híres fotós használt ilyen fényképezőgépet, a lekerekített képkapuról és a tökéletes élességről a Makina 67-tel készített fotók azonnal felismerhetők.

1981-re készült el a Makina W67, melybe 4,5/55 mm-es nagylátószögű objektívet építettek be. A következő évtől lehetett megvásárolni a 6×9 cm képméretű, tekerccsfilmre dolgozó, 5,6/47 mm-es Super Angulonnel felszerelt Plaubel 69W Proshift-et. Utóbbinak két komoly előzménye is létezett. Az egyik az 1959-től szinte fogalomszerűen híres és ismert Veriwide 100. Az Egyesült Államokban működő Burleigh Brooks céggel együtt kifejlesztett weitwinkel-kamera lényegében egy csigametes élességállítású Super-Angulonnel egybeépített tekerccsfilmkazetta volt. Érdekes megoldással keretkeresőt vagy a Leitz 21 mm-es objektívjéhez forgalmazott optikai keresőt lehetett a Veriwide 100-hoz használni. Ezt az tette lehetővé, hogy a 6×9-es képméretre a 47-es és a kisfilmre a 21 mm-es Super Angulonok azonos látószögűek. (Az 1990-es években az előbb leírtak alapján a budapesti Fabi Kft.-vel jómagam is készíttettem egy nagylátószögű fényképezőgépet.)

Szintén előzménynek számított a 69W Proshift tervezésénél a Brooks-Veriwide 1970-es típusa. Tervezői ezt úgy alakították ki, hogy a Graflex XL rendszerrel kompatibilisen működött, de ezen túl felhasználták a Mamiya elérhető áron forgalmazott tartozékait is. Az optikai kereső a Mamiya Universalok és Super 23-asok 50 mm-es objektívjéhez készült, hasonlóképpen a cserélhető tekeresfilmkazettához. A gépről azonban hiányzott az objektív megemelésének lehetősége, így építészeti-műszaki fotóhoz kevésbé lehetett használni. Ezt a hiányosságot küszöbölték ki a két irányba is elmozdítható objektív Plaubel 69W Proshift-en.

Személyes tapasztalataim

Az imént már említettem, hogy a Plaubel Peco Profiát és a Plaubel Makina 67-et kipróbáltam, illetve készítettem egy, a Veriwide-hoz hasonló nagylátószögű fényképezőgépet is. Életreszóló élményt azonban a Plaubel Makinával 1971-ben történt, több hónapos munkavégzés jelentett.

1970-ben két „rég” fényképezőgépet vásároltam: egy 9×12-es negatív méretű, favázis, lemezes tanuló kamerát és egy Leica M3-at. A használatuk közben azonban szakmai szempontból nem éreztem teljes biztonságban magam, mivel akkortájt a japán belső fénymérő, kisfilmes, tükröreflexes fényképezőgépeken kívül minden ósdiinak számított.

1971-ben a Főfotó Riport Részlegéről ideiglenesen áthelyeztek az Állatkeretben működő Gyorsfotóba, ahol májustól szeptemberig egy szezonban harmadmagammal dolgoztam. Távmérős Plaubel Makinával fényképeztünk, bár tartalékképpen használtunk egy síkfilmesre átalakított Flexaretet is. A kis ház előtt álló lovas kocsin ülőket fotóztuk le 6,5×9 centiméteres síkfilmre. Az előhívott, kifixált, de ki nem mosott filmről egy órán belül 3 darab 10×15 cm-es nagyítást készítettünk, 25 forintért.

A gyakorlatban érzékeltem: egy szezonon keresztül hárman dolgoztunk az akkor már közel negyvenéves fényképezőgéppel; így megerősítést kaptam, hogy a „Régi gépek – mai képek” felvetésem működik.

Irodalom

- Makina Die Wundervolle, für besondere Leistungen, prospektus, Wauckosin & Co. Frankfurt a. Main, 1931. március.
- Plaubel-Makina II, Gebrauchs-Anweisung, W. Gätje, Frankfurt, é.n.
- Makina III R Gebrauchs-Anweisung, Plaubel Feinmechanik und Optik, Frankfurt am Main, é.n.
- HAFA árjegyzék, Budapest, 1939, 52-54. oldal.
- Josef Stüper: Die Photographische Kamera, Springer, Wien, 1962, (faximile) Lindemanns, Stuttgart, 1999, 291. oldal 387-388. ábrák.
- Sevcsik Jenő: A fényképezés, Győző Andor kiadása, Budapest, 1943, 20. oldal 12-13. ábrája, 209. oldal 231. ábrája.
- Jenő Dulovits: Světelné kontrasty a jejich zdoání, E. Beaufort, Praha, é.n., 9. oldal, 3. ábra.
- McKeown's Cameras, 12th Edition, Grantsburg, 2004, 786-791. oldal.
- Fejér Zoltán: Az utolsó állatkerti gyorsfényképező voltam, publikálatlan kézirat, Budapest, 1988, 41 oldal.

Idegen nyelvű könyvesboltjainkban bárki megrendelhet – katalógus alapján és természetesen forintért – külföldön megjelent fotográfiai tárgyú szakkönyveket/folyóiratokat és fotóművészeti albumokat. A könyvek a megrendelés után 4-6 héttel vehetők át. Előleget nem kell fizetni! Az árat a forint árfolyamváltozásai befolyásolják, tehát az előzetesen közölt összegek csak irányárnak tekinthetők.

BOLTJAINK:
FAMULUS KÖNYVESBOLT
 1137 Budapest, Újpesti rkp. 5.
 Tel./fax: 349-3656, 288-0771;
 Fax: 288-0769
 E-mail: famulus@chello.hu
 Nyitva tartás:
 hétfőtől csütörtökig
 8³⁰-18 óráig;
 pénteken 8³⁰-16 óráig
WEBOLDAL:
 www.famuluskonyv.hu

OXFORD KÖNYVESBOLT – BOOKSHOP
 Az Oxford University Press magyarországi mintaboltja (kizárólag OUP kiadványok)
 1052 Budapest, Gerlóczy u. 7.
 Tel.: 318-8633 Fax: 411-0404
 E-mail: info@oupbooks.hu
 Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 10-18 óráig
WEBOLDAL:
 www.oupbooks.hu

LIBROTRADE NAGYKERESKEDÉS
 1173 Budapest, Pesti út 237.
 Tel.: 254-0254
 Fax: 257-7472
 E-mail: librotrade@librotrade.hu
WEBOLDAL:
 www.librotrade.hu

Artwork 2CAL MONITOR, OBJEKTÍV, NYOMTATÓ KALIBRÁLÁS
 1-202-1653 • info@artwork.hu
 I. ker. Ostrom u. 6.

Hány megapixel volt Michelangelo kalapácsa? Avagy alkotói eszköz-e a fotótechnológia? 2. rész

MONTVAI ATTILA

Alkotói eszköz?

A sorozat első részében arról esett szó, hogy a jelenlegi körülmények között a fotográfia egy gyorsan változó kulturális és tár-

sadalmi környezetben kell, hogy határozza meg szerepét, identitását. Ennek egyik előidézője az ott Neumann Galaxisnak nevezett, a bináris technológiára épülő számítógépes technika általános szerepnyerése volt. A folyamatok egyik természetes kö-

A cikkben leírt tulajdonságok és akciók szemléltetésére használt kép. A választás alapja az a tény volt, hogy ebben a három alapszín (RGB) egyértelműen jelen van, valamint a közel neutrális (szürke) felület ellenőrzési lehetőségeket nyújt (5152×3862 pixel)

